

gratiam in forma dignum, & pariter reprobo & similibus, diximus 2. p. c. 13. n. 206. & seqq. quæ vide, quia utilissima sunt ad prædicta.

78 Cui si iudex deferre non teneretur, adhuc remaneret iudex in causa, & quantum in se est, cum integra jurisdictione, qua mediante, posset ad ulteriora licite procedere, Bal. in addit. ad specul. tit. de arbitr. col. 7. vers. sed an pendente, arg. cap. cum appella. de appell. lib. 6. Bal. sequuntur, Barb. cons. 18. colum. 2. lib. 4. lit. in l. pecuniam n. 8. ff. si certum petatur. Boër. quest. 284. num. 24. & 25. Menoch. de arbitr. iudicium lib. 1. quest. 70. n. 20. & alibi passim per Doctores, & ubi non licet appellari, iudex potest exequi sententiam, & ad ulteriora procedere etiam appellatione pendente, latè comprobatur Roland. à Valle consil. 77. num. 20. vol. 2. Lancelot. de attent. 2. p. cap. 12. limit. 25. n. 1. & facit text. in cap. non solum, ubi præterquam in casibus à jure prohibitis: ubi notant communiter Doctores, & est validum argumentum, appellatio non suspendit, ergo iudex procedens non facit, attentata, quemadmodum & est validum à principio appellatio suspendit, & est deferendum, ergo processus attentatus, Franc. in c. bona n. 36. de appell. Nanfr. præf. conclus. super attent. cons. 131. Lancelot. ubi proxime n. 8. optimè vide per Covar. in præf. quest. cap. 23. n. 7. ubi plures allegat Scaccia tract. de appell. q. 17. lim. d. 6. memb. 2. sub num. 15. fol. 334. & limit. 22. num. 23. vers. subextende 1. & per arg. l. per hanc C. de tempor. appel. Vitall. in tract. de clausul. nihil nova appell. pend. in pria. in 1. limit. Surd. decis. 225. n. 15. plures citat Lancelot. limit. 25. & limit. 27. per totam. Menoch. de retinen. rem. 3. num. 846. Micr. de major. 3. p. quest. 24. num. 62. ad fin. Cæsar. Contar. in repet. l. unie. quest. 12. n. 6. fol. 549. C. si de momen. poss.

81 Quemadmodum & è converso si appellationi deferretur (prout teneretur, & etiam si non teneretur) cum per delationem abdicet à se omnimodam Jurisdictionem, & ad ulteriora procedere non possit, quia sunt ei ligatae manus, d. c. cum appell. friivol. de appell. lib. 6. B. Angel. & Imol. in l. constitutiones, ff. de appell. Franc. in cap. Romana §. in autem n. 5. de appell. in 6. plures per Lancelot. de attent. 2. p. cap. 12. limit. 1. n. 70. & 80. Sigismum. Scaccia de iud. caus. civil. & crim. lib. 1. cap. 87. num. 124. & latius nos suis locis diximus.

82 Quare licet sententia negativa secum trahat executionem, hoc non proventit à jure, nec à iudice, quia jus ei non attribuit hoc privilegium, cum in iis deferretur mandata appellationi, sed proventit ab ipsa nature, quia non entis nullæ sunt qualitates, nec in ipsa executione jus operatur, imò si potuisset, illam naturaliter impediret, prout facit civiliter, scilicet illi resistens omnino per appellationem permissam, prout clarè apparet ex eo, quia appellatio in sui natura legitima, & permissa suspendit effectum sententiæ, etiam secum trahentis executionem, quod notabile dixit Scaccia de appellat. q. 3. num. 18. & n. 74. Philip. Franc. in cap. ad hoc quoniam, sub num. 1. & sub n. 5. de appell. Hieronym. de Monte Brixienf. defini. Rigundia cap. n. 1. post elios, causatque attentatum ex eisdem Doctoribus. Hieron. Gonzal. glos. 9. in annot. n. 183. & nos 2. p. c. 13. n. 261. & n. 249. & post alios Doctores, & Rotæ decisiones in optimis casibus fulcita est hæc doctrina 2. p. cap. 13. à n. 274. & seqq. quos omnino vide, & quæ nos 2. part. c. 13. n. 247. & supra.

88 Sed quia cum denegando iudex delationem, vel sua sponte, vel virtute decreti Regii, ut putant aliqui) retineat jurisdictionem (ut dictum est) reperitur in proxima causa innovandi, & attentandi per processum ad ultiores actus appellationi contrarios, vel etiam excommunicando, aut carcerando appellantem ipsum, ac propterea ob hoc periculum imminens, & instans iustè recurritur ad supremum tribunal Regium, ut iudex compellatur, deferre iustæ appellationi deferende

& ut reponat omnia si post modum attentaverit, & ut abdicet à se jurisdictionem, ne impofterum attentet, & ut furcus possit appellans, coram superiore litigare, appellationem prosequendo, & sic huius periculi vitandi causa recursus Regius est concedendus.

Exemplo res fiet manifesta, offero iudici in causa 85 vertente testes in eam intentionem, approbantes, prout adversarius suam, vel per alios, vel per scripturas probatam habet, iudex meos testes in contrarium vel redarguentes scripturas, vel directò aliter probantes contrarium, negat admittere, ab hac negatione appellatio emittitur, nolit deferre, dicunt jura esse in hoc casu negativo licitam appellationem quoad utrumque effectum, devolutivum, & suspensivum, simul, si in tribunali declaratur vim non fieri, remittendamque causam eidem iudici, potuisset ex potentia jurisdictionis, quam adhuc retinet, ad sententiam diffinitivam procedere, & per probationem partis adversæ, me in auditum, & non probantem reportare contrariam sententiam, quod jura abhorrent.

Vel pone etiam, quod postquam negavit dictam 86 admissionem restitum, vel probationis statum ad ulteriora processit in causa, cum superfedere teneretur in ea virtute legitime appellationis, suspensionem operantis, quoniam modo possent hæc attentata reponi, & huic oppresso succuri, si salubris recursus ad senatum denegatur, vel si in eo vim non fieri in non delatione, declaratur, diceretur potius attentatis, & violentiis favorem, & auxilium præstare, contra justam Catholicæ Majestatis intentionem.

Ecce & adhuc in diffinitivis sententiis, peto fundum 87 meum detentum à petro, vel pro centum, declaravit iudex, mihi non debere restitui, licita mihi, est hoc casu regulariter appellatio (nisi aliqua specialis causa in contrarium obstat) si iudex non defert, vel sua sponte, vel vi decreti Regii, non fieri vim, & causam ei remittendam virtute decreti ita declarantis, potest iudex executoriales expedire, in magnum juris patris, justitiæ, & reipublicæ decus.

Et maxime attende, quod in iis interlocutoriis ne 88 gativis, in quibus appellationem legitimam esse in totius operis discursu probavi, cum eorum gravamen secum afferat & executionem, fortius est, & magis justificatum gravamen, magisque qualificatum, & probabile, quia est executoriarum gravamen, & cum effectu, ac propterea major in eis ratio appellandi consideranda est, & admittenda, potius quam in aliis affirmativis, non executoriis; in diffinitivis cutem sententiis dubium non est (ut diximus) regulariter, & ita concludere, quod talibus gravaminibus appellationis interjectæ, dubium nullum esse posse: rectè cadere decreta violentiæ, sicut & in cæteris, & aliter dicere, 89 fore absurdum, & negligere jus penitus, prout quotidie observatur, indubitanter, & absque contradictione ferè, quia solum contentitur, & inquiritur, an appellatio (de cujus declaratione tractatur) sit licita, necne, ut si licita reperitur, primum genus decretorum, hoc est, vim fieri, deferendum, & reponendum, expediatur, & ita tenendum est, & de hoc articulo aliqua etiam egimus supra 1. p. c. 6. fundamento 4. & inferius vers. nono amplius nostra resolutio, à num. 33. ubi aliqua consideravimus, pluresque in terminis Doctores adduximus, quos hic omittimus, ac ideo ad ibi dicta poteris recurrere.

CAPUT XIV.

A sententia lata in criminalibus causis an, & quibus casibus, iudex non deferendo, violentiam facere dicatur, ubi etiam latè quod in notoriis, & quando:

SUMMARIUM.

- 1 Appellationi emissa in criminalibus, sicut & in civilibus regulariter ut licita deferendum esse, quotidie decernitur Senatus Regii.
- 2 Nec interim exequenda est sententia.
- 3 Sententia executio fieri non potest durante termino ad appellandum.
- 4 Executionem faciens iudex in criminalibus capitaliter punitur.
- 5 Iudici exequenti violentiam in criminalibus potest licite per vicinos, & consanguineos condemnati resisti.
- 6 Etiam in delictis enormibus, & atrocissimis, in quibus specialiter non est prohibita appellatio.
- 7 Et etiam crimine lese majestatis, magis communiter resolvitur, cum declarationibus, remissive.
- 8 Appellationi in criminalibus nec tacite, nec expresse renuntiari potest.
- 9 Renuntiatio appellans in criminalibus valet, ubi delictum est notorium.
- 10 Confessus & convictus simul in delictis non aditur appellans, sed iudici exequi permittitur.
- 11 Et in quibus delictis, ibid.
- 12 Confessus & convictus in criminalibus & pecuniariis causis non aditur appellans.
- 13 Confessio ut tollat in criminalibus appellationem requirit spontaneum, non per torturam aut illius formidinem.
- 14 Lex tollens appellationem confesso intelligitur de sponte consistente.
- 15 Confessio spontanea dicitur, que post torturam illatam legitimis precedentibus iudiciis ratificatur, quæ appellationem impedit.
- 16 Confessio ejus, ad quod quis est in civilibus condemnatus, emanata post sententiam impedit appellationem.
- 17 Confessio post sententiam in criminali causa non impedit appellationem.
- 18 Appellatio de jure civili & canonico ut sit prohibita, confessum & convictum simul adesse, qui teneant, ubi de communi.
- 19 Appellatio ut denegatur reo tam de jure canonico, quam civili, ut sufficiat spontanea confessio qui teneant, & magis communem dicant.
- 20 & 22. Confessus reus tantum si in appellatione inserat aliquam causam offuscantem ejus confessionem appellare potest.
- 21 Confessus sponte & condemnatus si nullam inserat in appellatione causam offuscantem confessionem non appellat, sed sententia exequitur ea non obstante.
- 22 Quod procedit tam jure canonico, quam civili.
- 23 Et tam in civilibus causis, quam in criminalibus.
- 24 Appellationi emissa per condemnatum de crimine si monia deferendum non est.
- 25 Appellatio denegatur à sententia collationis beneficii vacantis propter simoniam lata à mixto executore.
- 26 Simoniacus notorius vel confessus non appellat, vel quando simoniacus respectu ordinis, etiam occultus, quia tunc non appellat.
- 27 Simoniacus occultus appellat, si simonia cadat super beneficio.
- 28 Latrones insignes, incitatores seditionum, vel duces factionum non audiuntur appellantes.
- 29 Etiam si confessi tantum sint, vel convicti.
- 30 Falsa moneta crimine damnatus etiam convictus tantum vel confessus non aditur appellans.

- 31 Accelerari penam & delinquentem statim puniri, ubi publice interest, appellatio non suspendit.
- 32 Delicti punio ubi non recipit dilationem, permittitur & postea scribere.
- 33 Blaphemia sententia non suspditur per appellationem.
- 34 Heresi à crimine quando nunc admittatur appellatio, remissive.
- 35 Beneficii crimen non recipit appellationem.
- 36 Assassinii crimen non recipit appellationem.
- 37 & 40. Raptus crimine condemnatus non appellat, declarata ut.
- 38 Etiam si sit confessus tantum, vel convictus tantum.
- 39 Raptus criminis causa damnatus scilicet socius, auxiliator, receptor, aut consulator appellare potest.
- 41 Spoliator causam dans homicidio non appellat.
- 42 Appellatio à carceratione vel ejus relaxatione, & de ejus effectu remissive.
- 43 A suspensione vel privatione officii & lata in syndacatu an sit licita appellatio, remissive.
- 44 A tortura, vel torture comminatione appellare quando liceat, remissive.
- 45 A iudice denegante defensionem reo, prout aliis, appellatio licita est.
- 46 Inactorum copia, aut defensio quando reo non sit demandanda sive procedatur officio iudicis, sive ad petitionem partis.
- 47 Ordo juris non servatur in notoriis, sed tunc ordo est orationem non servari.
- 48 Notorium licet relevet ab onere probandi, non tamen ab onere proponendi & allegandi.
- 49 Notorii probatio quando & quibus casibus requiratur, & de qualitatibus & requisitis hujus probationis, aut quid concludere & continere debeat, remissive.
- 50 Notorium non requirit diffinitivam sententiam, sed ipsum est sententia desiderans executionem.
- 51 Notorium esse reo negante, procedendum est ad declaratoriam interlocutoriam formato iudicio, aliter non fiet executio.
- 52 Notorium an requirat libellum, & lisis contestationem, & quod citationem, remissive.
- 53 Notorium quotuplex sit, juris, aut facti permanentis, vel transiens, seu momentanei, & quid manifestum & de singulorum attributis, & quomodo cognoscatur, & in quibus casibus verificetur, & de aliis pluribus, remissive.
- 54 Appellationi à sententia lata super causa notaria regulariter non deferendam.
- 55 In notoriis iudiciis pronuntiatio non est proprie sententia, sed quedam juris executio.
- 56 Notorii sententia, ut impediatur appellationem, debet ferri cum expresso supposito notorii, & ejus facta mentione, non alias.
- 57 Sententia contra insignem latronem ut excludat appellationem, debet ferri cum expresso supposito insigni latronis.
- 58 Sententia interlocutoria declarans notorium præcedente negotione rei admittit appellationem.
- 59 Ab exceptionum excusabilium contra notorium denegatione interlocutoria appellatio admittitur, etiam si à diffinitiva non admittatur.
- 60 Notorium admittit appellationem, quando in ea exprimitur causa rationalis offuscans notorium.
- 61 Appellat. ubi regulariter sit prohibita, tamen ex aliqua ratione specialis in eodem casu sit permissa, debet specialiter exprimi in appellatione, ut ipsa admitti queat.
- 62 In notoriis quando sit licita appellatio, & seqq. remissive.
- 63 Ab excessu penæ in notoriis, datur appellatio.
- 64 Manifestum delictum non tollit appellationem.
- 64 Iudex à quo inhibetur, non potest sententiam notorii exequi.